

Molnár Mihály:

Kőkori jelek és értelmezésük és a paleo - vagy archeo - mitológia és asztronómia

„Szerintem akkor tudjuk megalkotni a lehető legjobb jövőt, ha tudjuk, mi történt a múltban.” [1]

„–... egyértelműen ember készítette anyagok, anyag. – Most ez nagyon fontos, köszönjük szépen. A geopolimerizáció eljárása rég elfelejtődött.” [2]

A szerző elképzelése (a mesterséges intelligencia segítségével) a tizenöt – huszonnégy ezer évvel ezelőtti Ősi Észak Európaiakról (ANE, Mal'ta–Buret' kultúra):

1. kép

Művészek, szerelmek, szavantok

Jelen tudásunk szerint a modern ember története mintegy 300 ezer évre nyúlik vissza Afrikába, bár a többszörös keveredések miatt ennél lényegesen ősibb (genetikai, kulturális...stb.) hatások is érhatték. Körülbelül száz-ezer évvel ezelőtt az ember már szándékosan bekarcolt jeleket hagy és mintegy 80 ezer évesek a víz tárolására használt strucctojásokra karcolt jelek, míg nagyjából 72 ezer évvel ezelőtti a jelenlegi legkorábbi vörös-okkerrel festett kő. Ezek talán család vagy nemzetség jelek lehettek, mivel más tudósok szerint a Toba szupervulkán kitörése, ami majdnem kipusztította a modern embert (vagy legalábbis az Afrikán kívüli népesség őseit), kényszerített bennünket a korábnál együttműködőbb és némileg kevésbé agresszívebb törzsi társadalmak kialakítására. Mindez a későbbiekben erős pozitív szelekciós előnyt biztosított más idősebb testvéreinkkel szemben. (Bár a többség fejében idealizált kép él a törzsi társadalmakkal kapcsolatban, valójában a tanulmányok szerint lényegesen több volt az egy főre eső gyilkosságok aránya törzsen belül és kívül is mint azt gondolnánk.)

Az Afrikából több hullámban szétterjedő ember többször is keveredett a Neander-völgyi és Gyenyiszovai emberrel. (Sőt más tanulmányok szerint egyelőre közelebből meg nem határozott szuper-archaikus emberfajtaival vagy fajtákkal. Ilyen nyomokat találtak többek között a Nyugat-afrikai Pigmeus, Yoruba és Mende örökítőanyagban. A jelöltek például a Heidelbergi ember és a Homo erectus.)

Svante Pääbo[3] szerint a neander-völgyivel való (többszörös) keveredés többek között például autizmusra hajlamosító géneket adott, amely a férfiak esetében lényegesen gyakrabban jelenik meg. Érdekes, hogy az autizmus spektrummal összefüggésbe hozott a szavantok (szigettehetség) az emberi képességek sokasága közül a **naptár (elsősorban), memória, matematika, zene, képzőművészet (rajz, festészet, szobrászat), térképkészítés (tájékozódás), és mechanika (modellkészítés) terén kiemelkedők, időnként emberfeletti módon.** Hasonló képességek mindenkinél szimulálhatóak, amennyiben a bal agyfélteke működését alacsony frekvenciájú mágneses rezgésekkel gátoljuk. Mivel a férfiak többsége gyerekként jobb agyféltekés, ami aztán felnőttkorra többnyire bal agyféltekés dominanciára vált, ez magyarázat lehet arra a megfigyelésre, miszerint a szavant-szindróma hatszor gyakrabban jelentkezik a férfiaknál. Az eltérő agyműködést szintén kiválthatja koraszülés, hajjal-, foggal-, burokbán-, fölös csonttal pl. hatodik ujjal születés (táltos). A különleges „ég szülte” gyerekek aztán képessé tették

őseink csoportjait a természet nyújtotta kihívások jobb kezelésére, tájékozódásra és nagy távolságok megtételére, amely aztán összekötötte az egész Euráziát, amire például Juhász Zoltán[10] összehasonlító népzene-kutatásai és Varga Csaba[4-9] jelkutatásai kellő bizonyítékot adnak. Csányi Vilmos több könyvében is kifejti, hogy a törzs „szinkronizálására” szolgáló zene, tánc, közös történetek, hagyományok, hiedelemvilág...stb. új evolúciós egységet hoztak létre, ami nélkül (az „Önző Gén” elmélettel) több emberi tulajdonság, pl. az önfeláldozás nem igazán magyarázható. Több mint negyvenezer éve megjelennek a csontfurulyák, vésetekkel díszített ékszerek, szobrok... stb., de már a neander-völgyi is használ szimbólumokat (pl. sávkereszt, #) és barlangon belül építkeznek, halottaikat szertartás szerint temeti és vörös okkerrel díszíti. Néhány ezer évvel későbből már magas szintű művészeti tárgyak kerülnek elő, leopárdember és ruházattal, hajviselettel ábrázolt „Vénusz” szobrocskák, anatómiailag pontos barlangrajzok, absztrakt vésetek. Európában kb. négyszáz a ma ismert lelőhelyek száma, de még sokszor ennyi rejtőzhet a föld alatt megbújva.

Az Európaiak az archeogenetikai vizsgálatok szerint (a fenti idősebb testvéreinken kívül) három alap népesség keverékei: ANE (Ancient North Eurasians, ősi észak-eurázsiaiak) 1-18% + WHG (Western Hunter Gatherers, nyugati vadászó-gyűjtögetők) 0-50% + EEF (Basal Eurasian & West Eurasian, alap-eurázsiaiak és nyugat-eurázsiaiak) 32-93%. Egyes korábbi vonalak eltűntek, míg az alapító népesség (37-14 ezer éve) és az Aurignaci kultúra (43-26) után a Gravetti kultúra embere következik (33-22/17) és a Solutréi kultúra (22-17) majd a Magdaléni kultúrával (19/17-12, mikrolit kőeszközök) korai európai vonalak (70-80% Aurignaci) kerülnek újra a felszínre. Mintegy tizen-négyezer éve a jéggátak átjárhatóvá válásával a Délkelet-európai (Görögország azaz a Balkán vagy Kis-Ázsia területe) népesség visszakeveredik a későbbi újkőkori földművesekkel a Közel-kelet területén. A világos bőr a földművesek, a kék szemek az európai halász-vadász-gyűjtögetők, míg a szőke haj az ősi észak-eurázsiaiak (ANE) öröksége. A 2013-tól megjelent archeogenetikai tanulmányok szerint az utóbbiak (ANE, Mal'ta–Buret' kultúra) népessége genetikailag közvetítő volt a modern nyugati eurázsiaiak és az őslakos amerikaiak között, de távol állt a kelet-ázsiaiaktól, és részben genetikai őse volt a szibériai, az amerikai indián, valamint a bronzkori Yamnaya és Botai népességeknek (az eurázsiai sztyeppén, R haplocsoport). Mindkét utóbbi népesség elnyerte a ló első háziasítójának címét, a Botai (és talán a kapcsolódó Steppe-Maykop) kultúra esetében lényegesen korábban történt, ám a mai lovak nem erről az ágról származnak. Visszatérve a kapcsolódó genetikai örökségre, abból különösen

a mai őslakos amerikaiak, a Kets, a Manysi és a Szelkup népeknél találtak jelentős mennyiséget.

A jégkori Eurázsia másképpen nézett ki, mint a mai térképeink. A tengerek és óceánok szintje becslések szerint 125 méterrel alacsonyabb volt, így a partvonal teljesen másképp festett, míg az északi több kilométer vastag összefüggő jégpajzs nem engedett lefolyást a folyóknak, így óriási tavak jöttek létre, a hegységek fagyott hátáról mind hosszabb és hosszabb jégfolyamok nyújtózkodtak a tájban, mindent letarolva ami csak ez útjukba került. Ázsia középső és keleti fele között nem volt átjárás, és a vizek és a jég miatt egy ma szűknek tűnő folyosó maradt szabadon. Hideg, száraz és 20-25-ször porosabb időszak, ahol a növények, állatok és velük az ember is különböző menedékekbe húzódott vissza egészen a Bølling-Allerød (14 690 – 12 890 BP) felmelegedésig.

E közel kétezer év tette lehetővé aztán az ANE genetikai és kulturális örökség szétvándorlását, Dél-Szibériából (az Altaj és a Bajkál-tó között) a Mal'ta–Buret' kultúra (24-15 ezer éve, a Bajkál tótól nyugatra, Irkutszk felett az Angara folyó közelében) illetve az azt követő Afontova Gora I-V (18-12 ezer éve, a Minuszinszki medencétől északra a Jenyiszej közelében) és kiterjedését Észak-Amerika és Közép-Ázsia (a Kaszpi-tengertől az Altaj-hegységig), majd a Dél-Ural és Észak-Kaukázus térségére és tovább. Talán a feltételezhető első nagyobb eurázsiai kulturális és így nyelvészeti törés ezek után következett be különféle katasztrófák sorozata miatt.

Allen West (Arizona University) és Ken Tankersley (University of Cincinnati) teóriája szerint 12.9-12.8 ezer éve egy megközelítően 1,5 km átmérőjű üstökös robbant fel az észak-amerikai Nagy-tavaktól valamivel északkeletre. Ezen időszak alatt következett be a Meerfelder Maar tó rétegsorából is ismert hirtelen lehűlés nagyjából 12 680 éve, valamint nem sokkal ezt megelőzően történt több katasztrófális méretű áradás (például 12 845 ± 80 éve az Altaj hegységben) is, ami a Dryast megelőző meleg időszak következménye is lehetett.

Európában az Eifel-hegységben, Németország területén, Koblenz közelében található egy vulkáni eredetű kaldera-tó, a Laacher See. A vulkán utolsó, VEI6-os kitörését, amely a kalderát létrehozta, Kr.e. 10 930-ra datálják (12 880 ± 40, 13 006 ± 9 BP), amely jelentősen befolyásolta az akkori késői magdaléni kultúrákat: Feldmesser, illetve Tjongerian, Tarnowian és Witowian, Creswellian, Azilian.

Mindezen katasztrófális események ellenére a később Termékeny Félhodnak nevezett terület, a Taş Tepeler (kőhalmok/kődombok) térség Anatólia délkeleti részén valamely „Atlantiszi” külső behatás révén korát messze

megelőzőnek tűnő virágzásnak indul. E terület ma több archeológiai feltárás színhelye, amelyekből egy tucatnyiban T-alakú obeliszeket találtak: Göbekli Tepe (11.5-10 ezer éve, „Pocakos Hegy”), Nevalı Çori (10.4-10.1), Şanlıurfa (Orhay, Ar-Ruha, Urha, [Híres, Dicsősséges] Urfa, Edessa) – Yeni Mahalle Höyüğü (11.4–10.6), Karahan Tepe (Keçilitepe, 13-11), Hamzan Tepe, Sefer Tepe, Taşlı Tepe, Kurt Tepe, Harbetsuvan Tepe (~11-?), Sayburç (Sayburç Ören Yeri) és Ayanlar Höyük. További emlékköveket (sztéléket) találtak a Çayönü (10.6-8.8), Qermez Dere, és Gusir Höyük feltárásokon. Szentélyek: Göbekli Tepe, Nevalı Çori, Çayönü, Hallan Çemi, Boncuklu Tarla (Gyöngyös Mező, 12.5-7, szennyvízrendszer!, kerek kőablak). További feltárási helyek pl. Çakmaktepe, stb. több tucatnyi a régióban, lásd pl. www.megalithic.co.uk.

Göbleki Tepe domborműveit az egykori csillagos ég csillagképeiként azonosították a kutatók, és meggyőzőnek vélt bizonyítékot találtak arra, hogy a „Keselyű Kő” olyan mint egy dátumbélyegző 10950 BC ± 250, amely megfelel az Ifjabb Driász (a feltételezett üstökös becsapódás) eseménynek. Szerintük mindez egyértelműen a Bika csillagkép „vállából” kisugárzó Taurid meteorzáporral függ össze.

Azonban mit mond a másik fontos dombormű (a rengeteg feltáratlan területről nem is beszélve)? A sayburçi becslések szerint 10 ezer éves épületben az egész jelenet öt alakból áll: A keleti rész három alakjában előről ábrázolt ember és két leopárd található: mindkét leopárdot oldalról ábrázolják, szájuk nyitva van, fogaik láthatóak, farkuk pedig felfelé áll. A középső férfi alak jobb kezével tartja falloszát, míg bal keze a hasán van. A férfi alak nyaka körüli háromszög alakú nyaklánc vagy gallérvonalak a régió számos újkőkori emberi alakján láthatók. A nyugati részen van egy másik emberi lény, háttal ezeknek az alakoknak, aki férfinak tűnik a faloszfüggelék miatt. Ez az alak, amelyet oldalról ábrázolnak (vagyis a másik alakra merőlegesen), mint a leopárdok, egy bikával szemben áll. Ennek a személynek, akinek úgy tűnik, hogy hat ujja van a bal kezén, bal karját felemeli, jobb keze pedig egy fejjel lefelé fordított kígyót tart, arca a bika felé néz. Nálunk a táltosjelölt egyik ismérve a hatodik ujj, míg a táltos Fehér Bika képében küzd az égből a Fekete Bikával „az Országért”. Bika (Disznó) – Az egységes nap-hold álla(po)t öv Skorpió (Kígyó) tengely és az arra merőleges Oroszlán (Tigris, Leopárd) – Vízöntő (Holló) tengelyei, a Nagyév évszakai. A Nagyévet többször az Oroszlán (Tigris, Leopárd) ábrázolás megkettőzése (időkettőződés) szokta megkülönböztetni az évtől. A Bika „vála” a Taurid meteorraj Halottak Napja (Halloween) környékén látható közép-pontja, amely egy ősi óriásüstökös maradványa, és többször okozhatott különböző méretű katasztrófákat ld. (Pokol) kapu, Bikavér, Mithras, fáklyahordó/

kígyótató, Randall Carlson, illetve; Lascaux barlang [~17e éves, korai magdalén], a Gödör Bölény vs. Madárember jelenete, Bikák [és szarvasok] terme [zodiákus], Chantal Jégues-Wolkiewiez[12-16], Archeoasztronómia.

Pásztor Emília [20-23] mindezeket fenntartásokkal kezeli:

„Korábban azt feltételezték, hogy csillagászati jelenségeken alapuló naptárt csak a földművelő népek használtak azért, hogy egyes fontos tevékenységeket, amilyen például a vetés és aratás, időben elvégezhesse. Erre állandó példaként a Kr. e. VII. századi Hésziodosz Munkák és napok című műve szolgált, amelyben fontos szerepe van a Plejádok (Fiastyúk) csillaghalmaz kelésének és nyugtának. Az írott forrásokkal nem rendelkező időszakokból Nyugat-Európa hatalmas kövekből álló ún. megalit kőköröiről (Kr. e. III. évezred) és a közép-európai még idősebb kör alakú földépítményeiről (Kr. e. V. évezred) is állítja számos kutató, hogy naptári funkcióval is rendelkeztek.” [21]

ámde ennek ellenére felsorolja a következő leleteket, amelyeket az őket feltárók csillagászati értelmezést adtak:

kb. 30 000 éves, Abri Blanchard-ból (Dordogne, Franciaország) származó csontlap a növekvő és fogyó hold sorozatát mutatja be kanyargó szerpentin formájában

kb. 27 000 éves Bodrogkeresztúr-Henye, kárpát-medencei felső paleolitikum középső szakaszából származó, kb. 27 000 éves tárgy uterust (anyaméhet) ábrázol, amelyen a bemetszések egy holdnapot adnak ki

kb. 21 000, Tête-du-Lion-barlang (Ardèche, Franciaország) egyik rajza bölénytehenet ábrázol felette kanyargó, 21 pontból álló sorral. Az állat testén szintén található egy hét pontot tartalmazó csoport és nem messze tőle egy magányos pont. A német kutató állítása szerint a Plejádok (Fiastyúk) csillaghalmazt és a ragyogó Aldebaran csillagot, valamint a holdciklust ábrázolja a festmény.

kb. 15 000 éves, Lascaux barlang Bikák csarnokának (La Salle des Taureaux) festményei, nagy méretű bikaalak, az értelmezés szerint a bika maga a Taurus csillagképet jeleníti meg, amíg még teljes alakban ábrázolták, míg a válla fölötti pöttyök a Plejádok, a V alakú „pöttyös” feje pedig a Hiádok csillaghalmazokat jelzi

kb. 12 800 éves, luniszoláris naptárként értelmezett, Ma’lta (Irkutskaja Oblaszt, Oroszország) lelőhelyről származó, spirális mintával díszített csontlap

kb. 10 000 éves, Taï barlangból (Drôme, Franciaország) származó lelet, talán naptár

Amely lista természetesen azóta még bővült pl. a fentiekben említettekkel:

Kr.e. 10950 ± 250, Göbekli Tepe, „Keselyű kő” (Vulture Stone) amely az Ifjabb Driász (Younger Dryas) becsapódási esemény (Kr.e. kb. 10890) üstökösével és annak maradványával a a Taurid meteorrajjal kapcsolatos történetet mesél el. Kr.e. 5250-5000, Yannitsa (Észak-Görögország), „Fekete kő”, amely a hold-kígyó mellett már írást is tartalmaz (Bulgarelli D. Prehistory Knowledge Project)

A különféle égi jelenségek – nap-hold kelte és nyugta, napéjgyenlőségek és napfordulók, nap-hold halok (udvar); fénykörök, kereszt, fél-halo (korona), melléknapok (napkutyák), fényoszlopok, kerék és kocsi, hajó, összetett nap-halo pl. szárnyas-nap – mellet Pásztor így ír a csillagképekről:

„A csillagképek megszületésének természetesen többféle oka is lehetett. Segítségükkel nyomon követhették az évszakokat, az idő múlását sötétedés után, és mind a tengeren, mind a szárazföldön tájékozódhattak az emberek.” ... „Az avatási rítusokban talán a példaképül állított hősök tettei a csillagos égen is nyomon követhetők voltak (mint például Ausztráliában), és az egyes csillagképek a hősi tettek egy-egy állomásaként segítettek emlékezni a rítus résztvevőinek.” [21]

A jelenleg elfogadott források a „Görög” zodiákus (állatöv) esetében kettős eredet feltételeznek Kr.e. 3200-500 Mezopotámia és természetesen Görög bronzkori. Pontosabban a csillagképek állását és elrendezését megvizsgálva Kr.e. 2900-2700 és 36° észak jön ki, ami pontosan illeszkedik Nimrud (36° 06' É, 43° 20' K) városához [Hugh]. Megjegyezném, hogy szintén jól illeszkedik időben a Kr.e. 2807-re datált Özönvízhez (Bruckle kráter) is, illetve Nimródról a szír Kincsesbarlang könyve elmondja, hogy az Özönvíz után Nimród Yonton-tól (Janus, Yonita), Noé fiától (vagy lányától) tanult asztronómiát, révélest (revelációt), az Özönvíz előtti igaz vallást. A vallás neve a harmadik nagy világnyelven is szerepel, ami egyesek szerint óperzsa, szerintem meg szkíta-magyar: GÉ-ÉLI-ANA.

A sumérok (kiengir) fényes nyájnak nevezték az állatövet (míg nálunk az állat állapotot is jelent), ábrázolások kb. Kr.e. 2300-ból maradtak fenn, leírások kb. Kr.e. 1875-ből [Rogers]. Ennél korábbiak az 5-6 ezer éves Örményországban talált petroglifák (kőbe vésett) zodiákus jelei, bika, párdúc (oroszlán),

vadkecske, kos (valójában az NT összerovás) [Rick]. Nem mellesleg a Biblia ÓSZ is értelmezhető csillagmítoszi keretek közt az egységes Napút-Holdút(-Tejút) és például a népmeséink segítségével, ld. Pap Gábor kutatási eredményeit pl.[11]. Szintén feltűnhet, hogy hasonló bika, vadkecske és párduc (oroszlán) ábrázolás már a Göbekli Tepe térségében is megjelenik.

Végül Pásztor Emília rámutat arra, hogy a zodiákus eredete legalábbis az ANE kőkori népességig megy vissza:

„Eudoxosz csillagképeiből azonban néhány nem mezopotámiai, és nem is görög eredetűnek bizonyult. Ezek a csillagképek hatalmas kígyószerű lényeket, medvéket és óriásokat ábrázolnak. A feltevések szerint talán fontos szerepet játszottak az ősi európai medvekultuszban. Jelenthették a segítő állatok szellemeit, akikkel a sámán a Felső Világba tett rituális utazása során találkozik, vagy talán egy avatási rítusban résztvevők számára jelentettek különböző állomásokat.”... „A Medve csillagképek (Ursa Major és Ursa Minor), valamint a jelenlegi Ökörhajcsár (Bootes) mint az állatokat úzó Vadász azonban a kutatások szerint lehet, hogy sokkal korábban az égre került, talán már Kr.e. 10 000 előtt, amikor Észak-Amerikát a Bering-szoroson át benépesítették az Euráziából átvándorlók, mivel mindkét földrészen hasonló módon ismerik az égi medvék ősi mítoszáét.” [21]

Absztrakt szimbólumok vagy számok és talán betűk?

Genevieve von Petzinger[17-19] kanadai szerző és paleoantropológus, a kőkori absztrakt jelekre összpontosít, amelyek majdnem 400 helyszínen találhatók Európában. Ez a kutatás és a jégkorszak barlangművészetében leggyakrabban előforduló 32 jel a First Signs című könyvének központi témája.

Von Petzinger munkáját ezekkel a szimbólumokkal kulcsfontosságúnak tekintik az őskori időkben az emberi kognitív fejlődés megértésében. A jelek közé tartoznak különböző alakzatok, például pöttyök, vonalak és cikcakkok, amelyek rendszeresen elrendezve olyan mintázatokot alkotnak, amelyek arra utalnak, hogy specifikus jelentésekkel vagy funkciókkal bírhattak a készítőik számára. Néhány kutató azt feltételezi, hogy ezek a jelek kapcsolódhatnak az évszakok nyomon követéséhez, csillagászati események rögzítéséhez, kereskedelmi útvonalak kódolásához vagy akár rituális célokat is szolgálhatnak.

Petzinger szerint a kőkor absztrakt jelei nem alkotnak írásrendszert, mivel

1. nem elég a jelek száma (mi van, ha csak ennyit találtunk?)
2. nem indokolt, hogy egy halász-vadász gyűjtögető törzsnek miért lenne szüksége írásrendszerre (hacsak nem akarnak „hirtelen” kőerődöt, kőtemplomot állítani és domborműveket faragni)
3. nehezen elképzelhető a rendszer fenntartásához szükséges „szakemberek” léte (bár magas szintű specializáció figyelhető meg pl. a tárgyak készítésében és távolsági kereskedelem is létezik!)

Szerinte a jelek egy része esetleg számrovás (tally) és ikonikus, ill. szimbolikus jelekről is lehet szó, míg néhány minden bizonnyal konkrét képpel pl. vadászfegyver, seb(esülés), növény, rovar(?), ház (sátor), vagy csillagkép(!).

Ezzel szemben Varga Csaba szerint több jel és jelkombináció egységesen értelmezhető és így felírható a ma rovásnak nevezett ABC nagyobbik része. E jelek közül több szám, legalább kétféle számírás, a pont-vonal és a vonal-törtvonal amelyek közül mind a kettő használatban volt egészen a XX. század elejéig.

A 32 forma

csillag (asterisk), madár (aviform), kör (circle), buzogány vagy balta (clavi-form), szív (cordiform), keresztsáv azaz kétszer két keresztező párhuzamos vonal (crosshatch), kereszt (cruciform), pontszerű bemélyedés (cupule), pont (dot), ujjbordázás (finger fluting), legyező (flabelliform), félkör (half circle),

vonallal (line), negatív kéz(lenyomat) (negative hand), szög azaz V-forma (néha középvonallal) (open-angle), ovális (oval), fésű (pectiform), toll vagy ág (peniform, 90%-ban állatokon; fegyver), pozitív kéz(lenyomat) (positive hand), négyszöglet (quadrangle), vese (reniform), létra (scalariform), szakaszos kereszt (segmented cruciform), kígyó (serpentineform), Spanyol tető (Spanish tectiform), csiga (spiral), tető (tectiform), háromszög (triangle), horog és áthúzott horog(unciform), W-forma vagy mell (w-form), Y-forma (Y-form), zikcakk (zigzag)

A toll vagy ágformák 90%-os előfordulását vadászfegyverként, míg a többi lehet növény ábrázolás vagy esetleg sebek ábrázolása. Úgy gondolja, hogy a vonalakat, kereszt és v-formákat rovás számokként (tally) vagy nemzetségjelként is lehetséges értelmezni. A tető formák közül több szerinte meglehetősen egyértelműen valamiféle lakóhely (például sátor vagy ház) ábrázolás. Lehetségesnek tartja továbbá a csillagképek megjelenítését is.

Saját értelmezésem szerint is a jelek egy része számként, míg más részük képként és egybeírt betűkként is értelmezhető. Hogy mikortól beszélhetünk betűkről az kérdéses, hiszen a szám – betű, szótagjel, szójel – szimbólum megkülönböztetés a modern gondolkodásunk része. Az alap „kézenfekvő”, a kézforma (könyörgés, búcsú, megválaszolatlan kéz) az öt ujj előbb ||||/ majd V formára egyszerűsödik, míg a két kéz (kézfogás, kézfogó, a megválaszolt kéz) két V forma, azaz X, ami 10 és természetesen nem római. A tízes szám nem tűnik különösen fontosnak azon kívül, hogy két kezünk van és azon általában tíz ujjunk és talán pont emiatt időnként tízes számrendszerben számolunk. Néha meg úgy tűnik megszorozzuk a hat ujjú táltossal, úgyhogy a(z egyik) legősibbnek mondott vallást – Kronoszét – még mindig hatvanas számrendszerben számoljuk a karóránkon. Ám ha jobban megnézzük a kézfogó után átlagosan 10 hónapra születik a gyermek és nem 9-re, hiszen a hónap a Hold 28 napos körét jelentette. Ugyanez a 280 nap 7-szer 40 formában is megjelenik, hiszen az egyik elismert neander-völgyi jel a sávkereszt, avagy # valójában 8-szor V vagy 4-szer X. Ám ez utóbbi # szétvágható MS és TY rovás jelekre, mint ahogy a hasonlóan ősi forma a szívforma is M és S bár képként is értelmezhető; felül mellek (esetleg hátul a fenék? Nem vagyok biztos az ősi ízlésben), a mag kihajtása, alul a V azaz a vulva (suna), bár a felső rész kicsit hosszabb szárral TN, ami a Kos jele is.

Ha végig futunk a jeleken talán ez lehet az egyik értelmezés:

kör K, LY, éK, Kő, Lyó, Lik; balta I, J, Jó, éJ; szív MS, eMeSe azaz anya, képként mell és vulva (suna); keresztsáv 40, MSTY eMeSe és aTYa, képként tűzhely?, kút?; kereszt 10, B, D, BaBa, Bél, BuDa; legyező G?L? ÉG, Gé, éL, Lé; félkör N, O, Nő, hŐ, képként hold; vonal SZ, éSZ, Szű (szív), Sző, Szó, 1, -von; „hiányzó” kéz, könyörgés; V-forma 5 ujj, S, és, áS vagy 6 ujj, G, éG, Gé, áG, 50?; fésű SSS., GGG., LLL., nagy szám?, képként nyíl, ág, seb, hal(csont); toll v. ág számként 50+50+..., 6+6+6+6... képként ez is nyíl, ág, seb, hal(csont) vagy pl. Világfa; négyszög CS, Z, Cső, íZ; vese MN, eM, Nő, MoNy vagy képként bab; háromszög A Anya, Ágyék; horog J,I, Jó áthúzott horog DJ, DI, ID (IDnap), Jó és aD; W-forma eM (emő, mell, -em); Y-forma eT(eT), éT, áT, Tő, Tű; cikcakk S,K, SoK;

A Kárpát-medence térségének újkőkori jelei: Írás

A Dunai-írás[24-31], más néven Ó-európai írás, egy rejtélyes és titokzatos írásrendszer, amelyet különböző Vinča-kultúra maradványokon fedeztek fel, és amely a neolitikus korszakban, körülbelül Kr.e. 5300-4800 között keletkezett. Az írás geometriai alakzatokból áll, beleértve a köröket, kereszteket, háromszögeket és más absztrakt szimbólumokat.

Ezeket a jeleket agyagserepeken, figurákon, eszközökön és más régészeti leleteken találták meg a Duna folyó medencéjében elhelyezkedő számos lelőhelyen, különösen a mai Szerbiában (Vinča) és a mai Romániában (Turdaş). Bár Torma Zsófia, az első régész, aki idejében még ugye Magyarország és Tordos. Az írás egyedi geometriai alakzatok kombinációjával jellemezhető, amelyek gyakran mintázatokban vagy sorozatokban rendeződnek el.

Ezen szimbólumok célja továbbra is vitatott téma a tudósok körében. Néhány elmélet szerint proto-írás vagy korai írásrendszer formáját képviselhetik, amelyet adminisztratív, naptári vagy csillagászati célokra használtak. Mások azt javasolják, hogy az írás szellemi vagy rituális jelentőséggel bírhatott.

Az egyik leghíresebb Dunai-írás példa egy amulett, amelyet a Vinča (Vincsa) lelőhelyen találtak, és amely bonyolult geometriai mintázatok és szimbólumokat tartalmaz.

vonallal (line), negatív kéz(lenyomat) (negative hand), szög azaz V-forma (néha középvonallal) (open-angle), ovális (oval), fésű (pectiform), toll vagy ág (peniform, 90%-ban állatokon; fegyver), pozitív kéz(lenyomat) (positive hand), négyszöglet (quadrangle), vese (reniform), létra (scalariform), szakaszos kereszt (segmented cruciform), kígyó (serpentineform), Spanyol tető (Spanish tectiform), csiga (spiral), tető (tectiform), háromszög (triangle), horog és áthúzott horog(unciform), W-forma vagy mell (w-form), Y-forma (Y-form), zikcakk (zigzag)

A toll vagy ágformák 90%-os előfordulását vadászfegyverként, míg a többi lehet növény ábrázolás vagy esetleg sebek ábrázolása. Úgy gondolja, hogy a vonalakat, kereszt és v-formákat rovás számokként (tally) vagy nemzetségjelként is lehetséges értelmezni. A tető formák közül több szerinte meglehetősen egyértelműen valamiféle lakóhely (például sátor vagy ház) ábrázolás. Lehetségesnek tartja továbbá a csillagképek megjelenítését is.

Saját értelmezésem szerint is a jelek egy része számként, míg más részük képként és egybeírt betűkként is értelmezhető. Hogy mikortól beszélhetünk betűkről az kérdéses, hiszen a szám – betű, szótagjel, szójel – szimbólum megkülönböztetés a modern gondolkodásunk része. Az alap „kézenfekvő”, a kézforma (könyörgés, búcsú, megválaszolatlan kéz) az öt ujj előbb ||||/ majd V formára egyszerűsödik, míg a két kéz (kézfogás, kézfogó, a megválaszolt kéz) két V forma, azaz X, ami 10 és természetesen nem római. A tízes szám nem tűnik különösen fontosnak azon kívül, hogy két kezünk van és azon általában tíz ujjunk és talán pont emiatt időnként tízes számrendszerben számolunk. Néha meg úgy tűnik megszorozzuk a hat ujjú táltossal, úgyhogy a(z egyik) legősibbnak mondott vallást – Kronoszét – még mindig hatvanas számrendszerben számoljuk a karóránkon. Ám ha jobban megnézzük a kézfogó után átlagosan 10 hónapra születik a gyermek és nem 9-re, hiszen a hónap a Hold 28 napos körét jelentette. Ugyanez a 280 nap 7-szer 40 formában is megjelenik, hiszen az egyik elismert neander-völgyi jel a sávkereszt, avagy # valójában 8-szor V vagy 4-szer X. Ám ez utóbbi # szétvágható MS és TY rovás jelekre, mint ahogy a hasonlóan ősi forma a szívforma is M és S bár képként is értelmezhető; felül mellek (esetleg hátul a fenék? Nem vagyok biztos az ősi ízlésben), a mag kihajtása, alul a V azaz a vulva (suna), bár a felső rész kicsit hosszabb szárral TN, ami a Kos jele is.

Vajon van-e itt is 40? (Vagy 42?) A fenti források katalogizálását és képeit felhasználva többet és egyéb olvasatokat is találhatunk, ezekben pl. az A csak egy kis sarok, nincs kiírva a mai rovás szerint:

DS 33 DS33 (=DS229) azaz a fenti 40, 40 hét vagyis a várandósság átiagos ideje, TY és MS azaz aTYa és eMeSe formában bontható, egyesülésüként érthető, vagy S és K, SoK.

DS 28 DS28 a fenti jel fele azaz 20, a TY azaz aTYa (ABA), avagy M és S azaz eMeSe, képként balta (fokos, csákány) keresztként is felfogható.

DS 31 DS31, képként kalász vagy nyílvevő kereszt, ám a 2 kalász egyenként 3x5, így a kereszttel összesen 40.

DS 134 DS124 ugyanúgy 40, avagy GY és GY (D, B), GyóGY, eGYeD, eGY BuDa (atlatl), képként agancs, létra.

DS 36 DS36, B,D,H (É) pl. BéB, éH...stb, szintén 40

DS 109 DS109, SZ és négy mag, 4 SZeM, 4 pont azaz 4 és egy vonás azaz 4-von, vagyis szintén 40.

DS 112 DS112 N és 4 rövid szakasz, Nő, „nagy” vagy „növelt” négy azaz 40, később pl. az etruszk számírás logikájában a (tízszerezés megfelelője is lehet ti. □ (X) = 1000.

DS 223 DS223 4 db S és A, azaz 4 SArók, avagy 5x8 azaz ismét 40.

DS 235 DS235 a spirálban 8 törés azaz 8x5 újra 40.

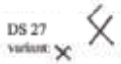
DS 233 DS233 G vagy G(S?)G, éG és (gyökfordulással) Gé (Ga-ia), ez szintén 40 hisz 8 törés található benne.

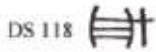
Torma Zsófia által talált jelek közül egy, itt a háromszor három felé ágazó szár forma szintén 4x10 azaz 40.

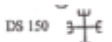
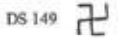
Balról-jobbra és alulról felfelé ATYa és 25, AATY azaz ATYA és 30, AATYTY azaz atya, atyja, TYMM azaz aTYa és MaMa, értéke szintén 40, A D/B/SZ AK A azaz DAKA, SZAKA és 30.

DS27 Aba és 15.

DS118 NZNI, balról jobbra NÉZNI vagy jobbról IZ azaz íz.

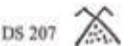
Balról jobbra DS149 AKAK vagy DAKA, SZKA napkereszt és 30, DS150 GDG, éG éD Gé, ég és gé (föld) összekötése, éden, DS151 LDL LéLek vagy Ló, Lé, SzéL, DéL kereszt?B

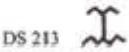
DS181 SZ B R/D vagy R és D azaz SzaBaD vagy SzaBaRd (népnév).

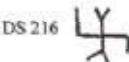
DS198 Ú azaz Úr, képként Orion – Nimród (nÚn?)

DS207 aTYa vagy ABA benne sok mag.

DS213 NT és MS, TeN és eMeSe, képként a kihajtó mag.

DS216 DAKA, SZAKA.

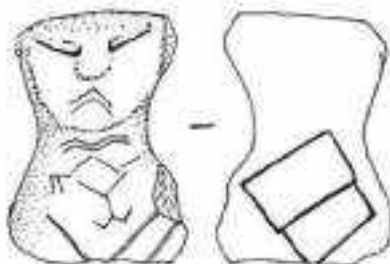
DS221 SDS, SBS azaz SeBeS vagy ADA és 30.

Balról GSZG eGéSZéG, éG Szű (szív)/éSZ/SZó és Gé (Ga-ia kettős birtokossal) az ég és a föld összekötése és 40

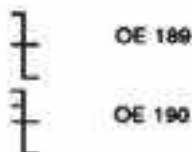
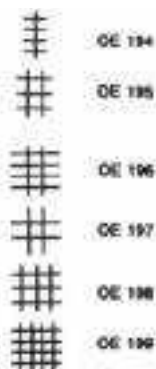
Balról a második D és G azaz DöG (ördög) és 30. A harmadik és negyedik ugyanaz mint az első, csak éppen melleket (Napot és Holdat) kapott, mint a népmeséinkben. Az ötödik és hatodik G SZ S és S G S, talán eGéSZeS, SeGGeS? A hetedik ismét AK és D és AK vagy A SZ A azaz SZAKAD, DAKAK, számként 30 + 10 azaz megint 40.

Talán a 40-es szám eddigi „tobzódása” nem eléggé meggyőző, avagy az olvasatok bizonytalanok. Az alábbiakban további példákat láthatunk, amelyek esetében illeszkedik a jel a megfelelő helyre..

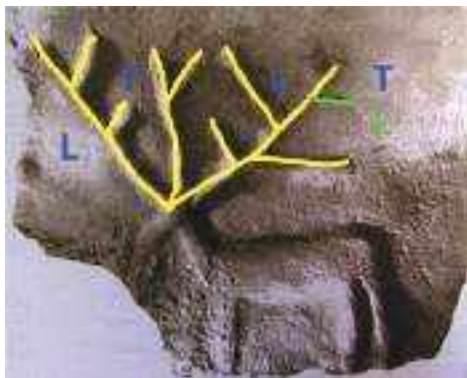

Az első és második szobrocska szemből, majdnem ugyanazt a szimbólumot hordja a mellei alatt. Ez a négy elem egyesüléséből megszülető ötödik elem, isteni vagy szent képjeleként értelmezhető a következőképpen, fent M, Mell, eMlő, Medv (nedv) és hullámvonal vagyis a VÍZ elem, balra G, éG ami a TŰZ, középen K, éK, Kő ami a FÖLD (GÉ), jobbra SZ ami a SZél, a LEVEGŐ alul pedig T vagy NT a szeNT, a TeN (Isten), képként kihajtó mag, makk. A középső szobrocska arcán talán S, O és RR fedezhető fel a száj, az orr és a szemek, vagyis nemcsak ORR, hanem a SOR (sors) is az arcára van írva. A középső és a jobb oldali szobrocska fenekén S és G összerovást látunk, azaz a SeGG is ábrázolásra került.

Egy másik példa, amely talán egy sapkás emberalak hátulról, hisz nincs arca, a hátán – vagyis ismét a megfelelő helyen – hat vonást visel, ami ugye nálunk majdnem ugyanaz, hat ~ hát.

Mellette, középen ismét „kockás” szövet – kereszt szál vagy ige – felülről lefelé számként 40, 60, 80, 40, 90, 160. A harmadik OE189, OE 190, DaK, DaKA, SZaK, SZaKA. Jobb oldalt a tányéron a három vonást ||| H betűként értve a HS SZJ SK, azaz HaS SZÁJ SoK mondat olvasható.

A fenti „csodaszarvas”, hiszen természetfeletti agancssal rendelkezik, szintén Kárpát-medencei lelet. Égi agancsában olvasható LT, LT azaz az éLeT, LéT, de megemlítenő az ág ~ ég, az ég – gé (Ga-ia) gyökfordulás és a szarvas eredeti neve is, amely talán élet, élek (elk), állat (vö. deer ~ Tier). A mellette lévő szoborcsonka melle alatt négy vonás és egy V forma plusz két pötty egy arcocskát rajzol ki, egybeolvasva „négy-von-hét” ami nem 47 hanem 40 hét, vagyis ismét a várandósság átlagos ideje, hisz így illik az arcocskához. Vagyis úgy tűnik, hogy a hét itt is kettős jelentésű, számnév és időszak is. Azt, hogy mi „lángol” négy lánggal (éL) lent, talán nem kell tovább kifejtenem.

A				X					↓	
B	↖	↓	X		≡		X	≡	≡	≡
C	↘	↓	↘	↘			↘	XX	XX	YY
D	+	+	+	+		≡		≡	≡	X
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

A fent látható tojás alakú kis objektum, amely párhuzamba vonható a bronzkorban sírmellékletként talált tojásokkal, szerintem egyfajta naptár lehet. Itt a megkísérelt megfejtés:

Ez szerintem egy naptár az évszakokkal, ld:

(1) „fejléc”: a4) X Be(nn), a7) II talán K? vagy P? (pár) hosszabb időszak, a9) 50? KK? KéK, Ki-Ki

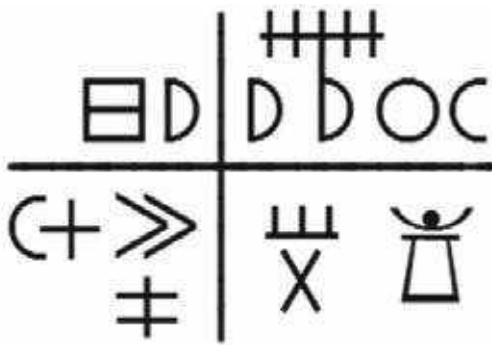
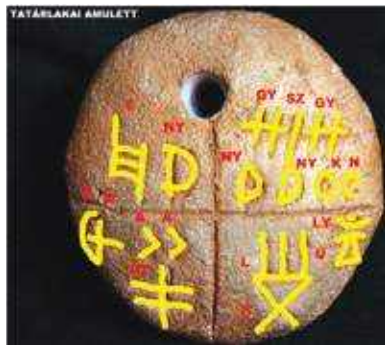
(2) ősz: b1) TT TeT(ő)?, TK TáK?, TR? TáR; javítás, eltevés b2) RS? RSZ? RéSZ; részekre osztás, beosztás, elrakás c1) BRK? SZTKS? szárítás, berakás? c2) ld. b2 c3) TS? TRS? társ? d1)-d4) D aD? kereesztez? dolog-idő?

(3) tél: b3) [a4 alatt] ST SáToR b4) [a4 alatt] II ld. a7 b5) [a4 alatt] TDN ld. TN gyök (Eurázsia szerte), képjel; tűzúj, tűzfűró

(4) tavasz: b7) [a7 alatt] B, Bő, Bú? c6) II k? ld. a7 c7) SR SáR, párzásra kész értelemben is, arany C8) BB BaBa, BaB, aBBa, BaBBa; sokasodás [vagy ez már nyár?] d8) DZS, DőZS, DúZS, ZSeng, Dől [vagy már nyár?]

(5) nyár: b8)-b10) képjel; nyíl/lándzsa, seb, növény (ld. Petzinger) és halcsont - a halászat-vadászat-gyűjtögetés ideje c9) TBR TöBB eRő? c10) TT TeTT, eTeT? d9) BD? 1000? Bő, sok ezer? vagy GGD DaGad Gé (Gaia, Földanya) és éG aD d10) B eB ld. kutyacsillag, szírius, kutya meleg pl. aB(ál)

Természetesen nem lenne teljes a kép, ha nem kísérelném meg a leghíresebb lelet értelmezését:

A jobb felső negyedből indulva NYGYSZNYGYKN Nagyasszonyunk, bal felül Z NY azaz Íz Anya, bal alul OD/DO (esetleg ND/DN) befelé vagy visszafelé nyilaz A GY A azaz Don Atya, jobb alul a tűzhely vagy szék forma BL azaz Bél (a fiú) és egy ritkább U forma ŰLY azaz új. Vagyis az évszakokat és az égtájakat láthatjuk a tavasz (Jövet, Kikelet, Kelet) Nagyasszonyunk (Tündér Ilona),

majd a nyár Íz Anya, az ősz Don Atya és a tél Bél (fiú) és új év. A két szélső jel másként is értelmezhető: a Nyilasban (befelé avagy visszafelé nyilaz!) pontosabban a Tejútfa odvában felkelő Nap, míg az új az Ikrekben felkelő nap. A táblát 7300 évesre becsülik, ami az Ikrek világ- avagy precessziós hónapjába esik (kb. 8630 – 6470 évvel ezelőtt), vagyis a tavaszpont, azaz a nap tavaszi nap-éj egyenlőségkor éppen az Ikrek csillagképben kel.

Talán elmondható mindezek után, hogy az Öreg Európa (egyik) nyelvének több tucatnyi szava érthető a mai magyar segítségével, nyelvünk kellően sokat megőrzött ebből az ősi nyelvből, illetve írásunk (rovás) jeleinek többsége is megtalálható. Mivel a Kárpát-medencében kimutatható többféle folytonosság: Az újkőkor földművesei nagy arányban keveredtek a helyi halász-vadász gyűjtögető népességgel. Az archeogenetikai adatok szerint a népesség nagyobbik része (a Második Bejövetelkor körülbelül kilenc tizede) már legalább a korai bronzkor óta itt él. Régészetileg, például a fent említett körárok rendszerek esetében szintén hosszú időszakokról beszélhetünk, de a részletes kifejtés, például az Ázsia és Európa más részeire történt kiáramlások és visszatérések bemutatása hosszabb időt igényelne. Kimutatható folytonosság kulturálisan is, ilyen például a népmeséinkben megjelenő csillagmítoszi tudás, vagy a népzenéink „ősnyelvi” dialektusa. Mindezek figyelembe vételével, nagyon óvatosan, a többi tudományterület eredményeinek gondos beillesztésével, levonhatjuk azt a következtetést, hogy bizony a kőkori Öreg Európa (Dunaisten Országá) leszármazottjai között vagyunk. Természetesen ez nem mond ellent a szkíta-hun leszármazásnak sem, de még a magyar-finn típusú nyelvek rokon kapcsolatainak sem, hiszen több ezer évvel korábbi időkben járunk. Marco Merlini könyvéből:

Irodalom

1. 1: Roger G. Gilbertson; The Unusual Earth Orbit Circling Above Our Ancient Past (TEDxColoradoSprings); 2020
2. 2: Semir Osmanagich interview with David Vitek; Analysis of concrete from the Bosnian pyramids; 2014
3. 3: Svante Pääbo; Ancient DNA and the New Science of the Human Past; 2017
4. 4: Varga, Csaba; HAR, avagy Európa 45.000 éves szellemi és nyelvi öröksége; 2000
5. 5: Varga, Csaba; Jel, jel, jel avagy az ABC 30.000 éves története; 2002
6. 6: Varga, Csaba; Az ősi írás könyve; 2002
7. 7: Varga, Csaba; A kőkor élő nyelve; 2003
8. 8: Varga, Csaba; SIGNS - LETTERS - ALPHABETS; 2010
9. 9: Varga, Csaba; A számjelek és a számírás története; 2012
10. 10: Juhász, Zoltán; Structural similarities of oral musical traditions in Eurasia and America; 2015
11. 11: Pap, Gábor; Emberséget járunk tanulni. Mesék tanulságokkal; 2009
12. 12: Chantal Jègues-Wolkiewiez; Vision du ciel des Magdalenies (Lascaux, the Magdalenians View of the Sky); 2000
13. 13: Chantal Jègues-Wolkiewiez; Aux racines de l'astronomie, ou l'ordre caché d'une oeuvre paléolithique; 2005; Antiquités Nationales 37: 43-62.
14. 14: Chantal Jègues-Wolkiewiez; Lascaux: Le ciel des premières hommes; 2007
15. 15: Chantal Jègues-Wolkiewiez; Relationship between Solstice light and the entrances of Paleolithic; 2011
16. 16: Chantal Jègues-Wolkiewiez; L'espace-temps de Lascaux; 2012
17. 17: Genevieve von Petzinger; Making the Abstract Concrete: The Place of Geometric Signs in French Upper Paleolithic Parietal Art; 2005
18. 18: Genevieve von Petzinger; The First Signs: Unlocking the Mysteries of the World's Oldest Symbols; 2017
19. 19: Genevieve von Petzinger; Animals, humans and geometric signs: Upper paleolithic art and the origins of graphic communication (lecture); 2020
20. 20: PÁSZTOR Emília – P. BARNA Judit; A KÉSŐ NEOLIT LENGYELI-KULTÚRA KÖRÁRKAI. LEHETSÉGES CSILLAGÁSZATI ISMERETEK A KÁRPÁT-MEDENCÉ-BEN; 2009
21. 21: Pásztor, Emília, Priskin Annamária; Történelem előtti csillagászok?; 2010
22. 22: Pásztor, Emília et al.; A fény régészete / The Archeology of Light; 2017
23. 23: Pásztor, Emília; FÖLD ALATTI CSILLAGOK égi jelenségek hatása az őskori ember életére, hitvilágára, művészetére (előadás); 2024
24. 24: Sabin Adrian Luca et al.; ACTA TERRAE SEPTEMCASTRENSIS The Carpathian Basin and its Role in the Neolithisation of the Balkan Peninsula; 2008
25. 25: Serbian Academy of Sciences and Arts; Signs of Civilization Neolithic Symbol System of Southeast Europe;

26. 26: Marco Merlini; Introduction to the Danube script from the book Neo-Eneolithic Literacy in Southeastern Europe; 2009
27. 27: Shan M.M. Winn; The Danube (Old European) Script: Ritual use of Signs in the Balkan-Danube Region c. 5200-3500 BC; 2008
28. 28: Shan M.M. Winn; The Old European Script. Further Evidence;
29. 29: Harald Haarmann; Writing as Technology and Cultural Ecology: Explorations of the Human Mind at the Dawn of History; 2011
30. 30: ;www.prehistory.it;
31. 31: ;www.archaeomythology.org;
32. 32: Martin B. Sweatman - Dimitrios Tsikritsis; DECODING GÖBEKLI TEPE WITH ARCHAEOASTRONOMY: WHAT DOES THE FOX SAY?; 2017
33. 33: Hugh Thurston; Early Astronomy; 1994
34. 34: Rogers, J. H. Origins of the ancient constellations: II. The Mediterranean traditions
35. 35: Rick Ney; Karahundj, The Armenian Stonehenge

